

Z A L E C K Ý P O S U D E K č. 61 / 13 .

V l i v s t a v b y d v o u v ě t r n ý c h
e l e k t r á r e n n a h o n i t b y v D í v ě í m
H r a d ě a n a p ř i l e h l o u o b o r u s d a n ě í
a m u f l o n í z ě ř í .

V ý š k a V T E d o 2 0 0 m , v ý k o n V T E d o 3 , 5 M W , p ř ů m ě r r o t o r u
d o 1 3 0 m , v ý š k a t u b u s u d o 1 4 0 m .

W L I V V Ě T R N Ý C H E L E K T R Á R E N

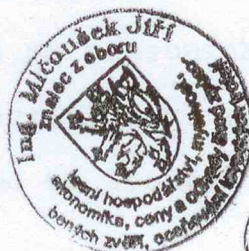
N A Z V Ě Ř .

Vypracoval : Ing. Jiří Mlčoušek

Odboje 31

793 95

Město Albrechtice

Ú V O D D O P R O B L E M A T I K Y .

Znalecký posudek byl vypracován na základě písemné objednávky znaleckého posudku vlivu větrných elektráren na zvěř v k.ú.Sádek u D.Hradu, OSTWIND-CZ, Kubánské náměstí 1391/11,100 00 Praha 10 Vršovice, ze dne 7.3.2013

Předmětem znaleckého posudku je posouzení vlivu větrných elektráren na zvěř.

Škody způsobené užíváním honitby zvěří a na zvěři, řeší paragraf 52, zákona 449/2001 Sb., o myslivosti, dále paragrafy 53, 54, 55 a paragraf 56, právě paragraf 56 řeší náhrady škod způsobených na zvěři a jeho citace zní : " Za škodu na zvěři odpovídá každý, kdo ji způsobil porušením právní povinnosti. Škodou na zvěři se rozumí zejména neoprávněný lov zvěře - pytláctví, úhyn zvěře, zničením hnízdišť, poškození, nebo zničení prostředí nutného pro život zvěře a vypuštění živočichů, kteří mohou narušit přírodní rovnováhu nebo narušit genofond geograficky původního druhu zvěře. Pro uplatnění nároku na náhradu této škody platí obecné předpisy - § 101 občanského zákoníku.

Podle citovaného zákona, § 52 je uživatel honitby povinen hradit :

odst.1a/ škodu která byla v honitbě způsobena při provozování myslivosti na honebních pozemcích, nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo lesních porostech,

odst.1b/ škodu kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kulturách nebo na lesních porostech způsobila zvěř.

odst.2/Vykonává-li právo myslivosti myslivecké sdružení, ručí jeho členové za závazek k náhradě škody společně a nerozdílně.

odst.3/Škody způsobené zvěří, která unikla z obory, je povinen hradit uživatel obory. Uživatel obory se zproští odpovědnosti tehdy, prokáže-li, že uniknutí zvěře bylo umožněno poškozením ohrazení obory neodvratitelnou událostí nebo osobou, za niž neodpovídá.

Vyhláška č.491/ 2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, je právní normou, podle které se určují stavy zvěře v honitbě podle jednotlivých druhů zvěře.

V § 1 je uvedeno, že "Honitba, nebo její část se podle charakteristiky přírodních podmínek zařazuje do jakostní třídy honitby /§ 2 písm. 1/zákona / pro tyto druhy zvěře : daněk skvrnitý, jelen evropský, jelenec běloocasý, kamzík horský, muflon, prase divoké, sika Dybowského, sika japonský, srnec obecný /dále jen "spárkatá zvěř"/ způsobem uvedeným v příloze č.1 této vyhlášky.

Jsou-li jednotlivé části honitby podle přírodních podmínek zařazeny do různých jakostních tříd, stanoví se jakostní třída honitby jako jejich aritmetický průměr. Způsob normování stavů zvěře určuje § 2 vyhlášky. Paragraf 3 vyhlášky stanovuje koeficienty očekávané produkce pro jednotlivé druhy spárkaté zvěře. Paragraf 4 stanovuje požadovaný poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce spárkaté zvěře .

Podle přírodních podmínek zařazuje vyhláška honitby do čtyř jakostních tříd pro spárkatou zvěř. Rovněž do čtyř jakostních tříd je zařazen bažant obecný, zajíc polní .

Z uvedeného vyplývá, že pro každou honitbu musí být

stanoveny normované stavy, minimální stavy poměr pohlaví a koeficient očekávané produkce. Tyto data jsou uvedena v rozhodnutí o uznání honitby, které vydává obec s rozšířenými pravomocemi, odbor životního prostředí. Stavy jednotlivých druhů spárkaté zvěře by neměly být nižší než stavy minimální a vyšší než stavy normované.

O D L O V   Z V Ě Ř Ě

se stanovuje dle výkazu Mysl/1 - zvěř spárkatá -
- PLÁN MYSLIVECKÉHO HOSPODAŘENÍ V HONITBĚ ČÁST PLÁN CHOVU A LOVU PRO ZVĚŘ SPÁRKATOU. Vychází se z normovaného stavu zvěře a ze sčítaného stavu zvěře k 31.3. běžného roku. Očekávaný přírůstek se vypočítá z nasčítaného stavu samičí zvěře, násobeného koeficientem očekávané produkce stanoveným pro jednotlivé druhy zvěře. Součtem nasčítaných stavů zvěře s očekávaným přírůstkem dostaneme letní stav zvěře před lovem. Vše se přepočítává dle věkových tříd a polovina očekávaného přírůstku se se přičte do zvěře samčí a druhá polovina do zvěře samičí. Výsledný plán lovu je pak rozdíl mezi letním stavem před lovem a stavem normovaným. Je-li v zájmu vlastníka honitby, v důsledku nadměrných, neúnosných škod zvěří na lesních kulturách a porostech, pak se může odečítat minimální stav zvěře od letního stavu zvěře před lovem.

Jednotlivé informace uvedené v ÚVODU DO PROBLEMATIKY jsou popsány z důvodu usnadnění orientace v následující metodice pro vypracování znaleckého úkonu - V L I V V Ě T R N Ý C H   E L E K T R Á R E N   N A   Z V Ě Ř Ě .

M E T O D I K A   P O S O U Z E N Í   V L I V U
V Ě T R N Ý C H   E L E K T R Á R E N   N A   Z V Ě Ř   .

Vzhledem k tomu, že k předmětné věci neexistuje žádná odborná publikace, nebo znalci není známá ani po dotazech u odborných institucí, jako jsou Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, katedra ochrany lesa a myslivosti v Brně, Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně, katedra myslivosti, rybářství a včelařství, Přírodovědecká fakulta v Brně a Akademie věd, ústav pro výzkum obratlovců v Brně, bylo nutné přistoupit k vlastnímu řešení.

Autor znaleckého posudku vychází ze statistických výkazů Mysl /MZe/ - 1 - 01 - ROČNÍ VÝKAZ O HONITBĚ, STAVU A LOVU ZVĚŘE za uplynulé tři roky, v honitbách kde jsou již vybudovány větrné elektrárny. Podklady byly získány na obcích s rozšířenými pravomocemi a na Krajském ředitelství Lesů České republiky, s.p. v Šumperku. Dále pak **hovory** s mysliveckou veřejností z honiteb s větrnými elektrárnami. Škody zvěří na lesních kulturách a porostech jsou každoročně lesními hospodáři evidovány dle jednotlivých honiteb a bylo možné těchto informací využít. Škody na zemědělství evidovány nejsou a proto jich nebylo možné využít.

Zásadní filozofií znaleckého posudku - posouzení vlivu větrných elektráren na zvěř jsou údaje o sčítaných jarních kmenových stavech následujícího roku /po plánovaném odlovu roku předešlého/, o normovaných stavech, o odlovu a o škodách zvěří na lesních kulturách a porostech. Jako každá statistika,

je i statistika myslivecká zatížena statistickou chybou. Menší věrohodnost je u sčítaných jarních kmenových stavů, které jsou zpravidla vyšší, menší rozdíly mohou být v odlovu, celkem objektivní jsou škody na lesních kultúrách a porostech a normované stavy jsou konstantní, navržené vlastníkem honitby v souladu s Vyhláškou č.491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd a schválené příslušným úřadem s rozšířenými pravomocemi. Jsou-li stavy zvěře v honitbách s větrnými elektrárnami, rovněž tak i odlov, relativně shodné, nebo dokonce vyšší, je vliv větrné elektrárny zanedbatelný, nebo vůbec žádný. Rovněž tak je to i u škod zvěří na lesních kultúrách a porostech. Škody zvěří by nemohly vznikat, kdyby v honitbě zvěř nebyla.

Největší škody zvěří vznikají v zimním období - v době strádání zvěře. Zvěř bere paši ze země, nepohrdne ani suchými travinami a kořínky, ale musí se k nim vrstvou sněhu prohrabat. Je-li vrstva sněhu tak vysoká, že se zvěř k zemině prohrabat nemůže, sestupuje pak do nižších lokalit, kde vrstva sněhu není tak vysoká. Zvažují se pak škody zvěří v honitbách, do kterých zvěř sestoupila.

Na následujících stránkách jsou uvedeny výsledky průzkumu v honitbách v nichž jsou již vybudovány větrné elektrárny, včetně komentáře .

Název honitby s větrnou elektrárnou : Těšíkov-Lipina, společen-
stevní honitba

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Mohelnice

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	48	48	48	28	22	17
Jelen evropský	0	0	0	0	0	0
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	0	0
Prase divoké	0	0	0	8	3	10
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	48	48	48	Vzhledem k tomu, že se v honitbě vyskytuje pouze srnčí a černá zvěř a také a také k věku porůstů lesa, nejsou škody zvěří na lese zjištěny.		
Jelen evropský	0	0	0			
Daněk skvrnitý	0	0	0			
Prase divoké	7	0	7			
Kamzík horský	0	0	0			

Kamenec

Název honitby s větrnou elektrárnou : Vlastní honitba Lesů České republiky, s.p.

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Šumperk

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	19	19	19	22	27	26
Jelen evropský	14	14	14	44	34	38
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	0	0
Prase divoké	6	6	6	24	12	25
Kamzík horský	24	24	24	6	2	3
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	19	19	19	Škody zvěří nelze rozlišit podle jednotlivých druhů zvěře, v uvedených rocích byly následující :		
Jelen evropský	14	14	14			
Daněk skvrnitý	0	0	0			
Prase divoké	6	6	6			
Kamzík horský	24	24	24			
				15157	30423	21828

Název honitby s větrnou elektrárnou : Maletín, společenstevní honitba

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Mohelnice

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	58	58	58	32	30	31
Muflon	0	0	0	1	1	0
Jelen evropský	0	0	0	1	0	0
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	0	0
Prase divoké	0	0	0	40	33	40
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
Jelen Sika	5	5	5	3	2	1
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	58	57	58	2607	7338	6217
Muflon	8	6	11			
Jelen evropský	3	3	4			
Daněk skvrnitý	0	0	2			
Prase divoké	6	4	7			
Kamzík horský	0	0	0			
Jelen sika	5	5	5			
				Škody zvěří na lese jsou škody celkové, bez rozlišení jednotlivých druhů zvěře. Nelze určit který druh les poškodil.		

Název honitby s větrnou elektrárnou : Jindřichov, společenstevní honitba

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Šumperk

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	118	118	118	43	55	51
Jelen evropský	16	16	16	24	29	32
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	0	0
Prase divoké	12	12	12	25	10	35
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	118	118	118	8057	5763	14626
Jelen evropský	16	16	16	Škody jsou vyčísleny celkově bez rozdílu druhů zvěře. Který druh škodu způsobil nelze určit.		
Daněk skvrnitý	0	0	0			
Prase divoké	12	12	12			
Kamzík horský						

Název honitby s větrnou elektrárnou : Mladoňov, společenstevní honitba

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Šumperk

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srniec obecný	41	41	41	19	22	12
Jelen evropský	0	0	0	2	3	2
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	1	2
Prase divoké	0	0	0	28	17	18
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srniec obecný	41	41	41	Škody zvěří jsou minimální, pohybují se cca do 2 000 Kč ročně		
Jelen evropský	7	7	7			
Daněk skvrnitý	0	0	3			
Prase divoké	10	10	10			
Kamzík horský						

Název honitby s větrnou elektrárnou : Bernartice, společenstevní honitba

Obec s rozšířenými pravomocemi: Městský úřad Jeseník

<u>Normované kmenové stavy</u>				<u>Odlov spárkaté zvěře</u>		
	ROK			ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	118	118	118	44	44	44
Jelen evropský	0	0	0	0	0	0
Daněk skvrnitý	0	0	0	0	0	0
Prase divoké	0	0	0	0	0	0
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				Škody zvěří na lesních kulturách a porostech		
	ROK			ROK		
Druh zvěře	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Srnec obecný	118	118	118	Jedná se o polní honitbu, bez lesních porostů, tudíž škody na lesních kulturách a porostech nejsou žádné.		
Jelen evropský	0	0	0			
Daněk skvrnitý	0	0	0			
Prase divoké	0	0	0			
Kamzík horský	0	0	0			

K O M E N T Á Ř K U V E D E N Ý M H O N I T B Á M
V E K T E R Ý C H J S O U V Y B U D O V Á N Y
V Ě T R N É E L E K T R Á R N Y .

Honitba Těšíkov - Lipina se nachází v obvodu lesní správy Jeseník, Lesů České republiky Hradec Králové s.p. Leží sice v uvedeném obvodu, ale v bezlesí. Proto není honitbou Lesů České republiky, ale honitbou společenstevní, ve které jsou sdruženy zemědělské pozemky různých vlastníků. Honitba má výměru 2601 ha a je zařazena do druhé jakostní třídy. Vzhledem k tomu, že na ploše uvedené honitby nejsou lesní kultury a porostní skupiny, nelze posoudit vliv větrné elektrárny na zvěř podle škod zvěří. Je ale posouditelný vliv na stavy zvěře a její roční odlov. Po téhle stránce je v honitbě zvěř stabilizovaná, jsou dodržovány normované stavy a jarní sčítané kmenové stavy i odlov je konstantní. Z uvedeného vyplývá, že stavy spárkaté zvěře se nesnižují, tudíž větrná elektrárna nemá na zvěř žádný negativní vliv.

Honitba Kamenec v areálu lesní správy Loučná nad Desnou, Lesů České republiky Hradec Králové s.p.. Větrná elektrárna se nachází v lokalitě "Tetřeví chata". Jedná se o lesní honitbu. Škody zvěří nejsou nijak výrazné a to ne kvůli větrným elektrárnám, ale pro vysokou vrstvu sněhu v zimním období - době strádání. Elektrárny jsou postaveny v nadmořské výšce 1000 metrů n.m. a více. Větrné elektrárny v této lokalitě neběží pravidelně, více stojí než běží. Stavy zvěře jsou ale stabilizované, jsou dodržovány normované stavy, odlov je s minimálními rozdíly téměř konstantní. Konstantní jsou i sčítané jarní kmenové stavy a zvěře neubývá.

Z uvedeného vyplývá, že větrné elektrárny nemají negativní vliv na stavy spárkaté zvěře.

Honitba Maletín se nachází v areálu lesní správy Ruda na Moravě, Lesů České republiky Hradec Králové s.p. Je to společstevní honitba, ve které je výměra lesa menší než součet pozemků ostatních vlastníků zemědělské půdy, případně i lesního půdního fondu. Škody zvěří na lesních kulturách a porostech ve vlastnictví Lesů české republiky je poměrně malá, poněvadž je malá i výměra. Přesto tam ale škody jsou, to znamená, že je tam i zvěř. Průkaznější je ale vliv větrných elektráren na zvěř z pohledu jarních sčítaných kmenových stavů zvěře a její odlov. Normované kmenové stavy jsou dodržovány a odlov je s minimálními rozdíly vyrovnán. Z uvedeného průzkumu v dané honitbě je zřejmé, že větrné elektrárny na stavy spárkaté zvěře vliv nemají.

Honitba Jindřichov je umístěna na území obhospodařovaném lesní správou Hanušovice, Lesů České republiky Hradec Králové s.p. Celková výměra této honitby je 3 614 hektarů honebních pozemků. Je to honitba společstevní s malou výměrou lesa, patřícího Lesům České republiky. Velká většina zemědělské, ale i lesní půdy je ve vlastnictví soukromých, fyzických právnických osob. Škody zvěří, na lesních kulturách a porostech ve vlastnictví Lesů České republiky, ve vztahu k výměře tohoto lesa jsou poměrně vysoké, což značí, že v honitbě je zvěř možná překročena než ji určují dané normované stavy. Ve výkaznictví je sice uvedena shodnost Jarních sčítaných kmenových stavů se stavy normovanými, ale skutečnost může být mírně. Odlov zvěře, vzhledem k výměře honitby by asi mohl být vyšší. Z uvedených

skutečností vyplývá, že větrné elektrárny nemají žádný vliv na početní i kvalitativní stavy zvěře.

Honitba Mladoňov - Jedná se o společenstevní, převážně polní honitbu s minimální výměrou lesa ve vlastnictví Lesů České republiky. Celková její výměra činí 708 hektarů a je v ní normována pouze zvěř srnčí. Občas se do honitby zatoulá zvěř dančí, která je odlovena. Leží v oblasti lesní správy Ruda na Moravě, Lesů České republiky Hradec Králové s.p. Vzhledem k tomu, že se v honitbě nevyskytuje zvěř jelení nedochází zde k loupání a ohryzu lesních porostů. Zvěř srnčí na lesních kulturách pouze okusem a za škodu zvěří se počítá, když je ukousnut terminální pupen. Boční okus se do škod zvěří nepočítá. Proto se roční škody v dané honitbě pohybují do 2 000 Kč. Jarní sčítané kmenové stavy odpovídají stavům normovaným a po odlovu srnčí zvěře neubývá. Stavy srnčí zvěře jsou stabilizované, z čehož vyplývá, že větrné elektrárny nemají na zvěř žádný vliv.

Honitba Bernartice - je umístěna v areálu lesní správy Javorník, Lesů České republiky s.p. Jedná se o typickou polní honitbu v nížinaté oblasti spadající do Polska. Lesy České republiky zde žádné lesní pozemky nemají a proto škody zvěří na lesních kulturách a porostech nejsou vyčísleny. Jedná se o společenstevní honitbu složenou s honebních pozemků soukromých fyzických i právnických osob. Stavy srnčí zvěře jsou za sledované období stabilizované, jarní kmenové stavy odpovídají stavům normovaným a roční odlov za sledované období je konstantní. Z uvedeného vyplývá, že větrné elektrárny nemají na zvěř vliv.

Ú D A J E O H O N I T B Á C H D Í V Č Í

H R A D - H L I N K A A O B O R U

H E L E N A - D Í V Č Í H R A D .

J e d n á s e o h o n i t b y s e z á m ě r e m
v y b u d o v á n í v ě t r n ý c h e l e k t r á r e n .

H O N I T B A D Í V Č Í H R A D - H L I N K A .

Tato honitba spadá do oblasti obce s rozšířenými pra -
vomocemi Městský úřad Krnov, pod číslem 226. Jedná se o honitbu
společenstevní. Předmětná honitba je pronajatá mysliveckému
sdružení Hlinka o.s., Hlinka 49, 793 99 Osoblaha.

Celková výměra honitby činí 2263 ha, z čehož je zemědělské
půdy 1849 ha, lesní půdy 305 ha, vodních ploch 25 ha a ostatních
pozemků 84 ha. Myslivecké sdružení má 14 členů a v honitbě je
normována dančí a srnčí zvěř. Dančí zvěř je normována v I. jakostní
třídě, na ploše 305 ha. Srnčí zvěř je zařazena rovněž do I. jakostní
třídy s počtem 117 kusů zvěře na ploše 2240 ha.

Minimální stavy byly stanoveny na celkem 5 kusů zvěře dančí
v I. jakostní třídě a 27 kusů zvěře srnčí rovněž v I. jakostní
třídě. Z celkové plochy honitby 2263 ha je veškerá zvěř, srnčí
i dančí zařazena do I. jakostní třídy. Pro žádnou jinou zvěř
nebyly normované a minimální stavy v honitbě Dívčí Hrad-Hlinka
stanoveny.

V honitbě se vyskytuje i zvěř černá, která ale není normo-
vána, čili nejsou stanoveny normované a minimální stavy a honeb-
ní plocha pro tuto zvěř. Dále zde v minimálních stavech žije

zvěř zaječí, bažant obecný, kachna divoká. Pro malý výskyt se tato zvěř neloví.

Pokud se týče ostatních druhů zvěře, tak sčítané stavy se za sledované období pohybují následovně :

Liška obecná 70 kusů, jezevec lesní 10 kusů, kuny lesní a skalní - 50 kusů, ondatra pižmová 5 kusů, holub hřivnáč 50 kusů, straka obecná 40 kusů, vrána obecná 15 kusů, tchoři tmaví a stepní 20 kusů, hrdlička zahradní 50 kusů, špaček obecný 300 kusů. Z uvedených druhů zvěře bylo v roce 2012 uloveno 63 lišek obecných, 1 kuna skalní a jedna kuna lesní a 4 straky obecné. Ostatní uvedená zvěř lovena nebyla. Dále se zde vyskytuje dle sčítání k 31.3.2013 cca 10 kusů havrana polního, 15 kusů jestřába lesního, 60 kusů kání lesních i rousných, 30 kusů koroptve polní, 6 kusů krahujce obecného, 80 kusů krkavce velkého a 20 kusů motáka pochopa. Uvedené kusy nebyly předmětem lovu.

Uvedené údaje byly převzaty z výkazu Mysl/MZe/ - 1-01, Roční výkaz o honitbě, stavu a lovu zvěře pro sledované období.

Může se někdy stát, že nad honitbou Dívčí Hrad -Hlinka, potáhnou divoké husy a kachny. Ty při dobré viditelnosti táhnou vysoko, ale při mlze mohou být v dosahu lopat větrných elektráren. Pak by nějaká, ne velká škoda na této zvěři mohla vzniknout. Z celkového pohledu to je škoda minimální, ojedinělá a zanedbatelná.

Manipulační plocha a základ větrné elektrárny zabírají plochu maximálně 3x0,315 ha, což je cca jeden hektar /0,945/ Tato plocha by měla být vyňata z honitby a prohlášena za nehonební pozemek. Standartní údaje, tak jako zkoumaných honiteb dříve uvedených, jsou tabulkovou formou vyjádřeny na následující straně.

Název honitby s větrnou elektrárnou : Dívčí Hrad-Hlinka

Pronajatá

Obec s rozšířenými pravomocemi :

Městský úřad Krnov

Normované kmenové stavy				Odlov spárkaté zvěře		
	ROK			ROK		
Druh zvěře	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Srniec obecný	117	117	117	31		
Jelen lesní	0	0	0	0	0	0
Daněk skvrnitý	14	14	14	53	69	56
Prase divoké	0	0	0	34	25	21
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				<u>Škody zvěří na lesních kulturách a porostech</u>		
	ROK			ROK		
Druh zvěře	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Srniec obecný	123	141	140	Vzhledem k malé výměře lesa, jsou škody na lese nulové. Škody na zemědělských kulturách se vyskytují, nejsou ale evidovány.		
Jelen lesní	0	0	0			
Daněk skvrnitý	47	52	51			
Prase divoké	30	30	24			
Kamzík horský	0	0	0			

O B O R A   H E L E N A ,   D Í V Č Í   H R A D :

Tato obora spadá do oblasti obce s rozšířenými pravomocemi Městský úřad Krnov, pod číslem 212. Jedná se o oboru společenstevní. Držitelem obory je honební společenstvo HS obora Helena-Dívčí Hrad. Uživatelem honitby fyzická osoba Josef Vendolský, 793 99 Bohušov 193.

Celková výměra obory činí 261 hektarů, z čehož je zemědělská půda 57 ha, lesní půda 199 ha, vodní plocha není evidována, ale je zde vybudován rybníček na vodoteči a ostatních ploch je 5 ha. O práci v oboře se stará 5 myslivců. V oboře je normováno 150 kusů dančí zvěře na ploše 261 hektarů a 80 kusů zvěře mufloní rovněž na ploše 261 ha.

Minimální stavy byly stanoveny na celkem 75 kusů zvěře dančí a 40 kusů zvěře mufloní na ploše 261 hektarů. Pro žádnou jinou zvěř není obora do jakostí třídy zařazena.

V oboře se ale vyskytuje i zvěř jelení a zvěř černá, která se do obory dostává poškozeným plotem neznámou osobou. Černá i jelení zvěř je v oboře nežádoucí a je předmětem odlovu. Také se zde vyskytuje liška obecná, cca 2 kusy a kuny lesní a skalní, káně lesní a rousná - 5 kusů a krkavec velký - 42 kusů, poštolka obecná - 1 kus a sojka obecná 20 kusů. Uvedené údaje byly převzaty z výkazu Mysl/MZe/-1-01, Ročního výkazu o honitbě, stavu a lovu zvěře pro sledované období. Může se někdy stát, že nad oborou, nebo v její blízkosti potáhnou divoké husy a kachny, ty při dobré viditelnosti táhnou vysoko, ale při mlze mohou být v dosahu lopat větrné elektrárny. Stává se to ale výjimečně. Standardní údaje jsou tabulkovou formou vyjádřeny na následující straně.

Název honitby s větrnou elektrárnou : Obora Helena-Dívčí Hrad

Pronajatá

Obec s rozšířenými pravomocemi :

Městský úřad Krnov

Normované kmenové stavy				Odlov spárkaté zvěře		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Srnec obecný	0	0	0		0	0
Jelen lesní	0	0	0	5	2	0
Daněk skvrnitý	150	150	150	107	96	81
Prase divoké	0	0	0	0	11	0
Kamzík horský	0	0	0	0	0	0
Muflon	80	80	80	62	43	42

<u>Jarní sčítané kmenové stavy</u>				<u>Škody zvěří na lesních kulturách a porostech</u>		
ROK				ROK		
Druh zvěře	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Srnec obecný	0	0	0	Na poměrně malé ploše lesa, byly škody loupáním a ohryzem vyčísleny již dříve a již jednou poškození jedinci se v následujících letech nevykazují. Škody na zemědělství se neevidují.		
Jelen lesní	5	5	0			
Daněk skvrnitý	170	167	155			
Prase divoké	0	0	0			
Kamzík horský	0	0	0			
Muflon	108	110	120			

Z Á V Ě R - P O S O U Z E N Í V L I V U V Ě T R N Ý C H
E L E K T R Á R E N N A Z V Ě Ř V H O N I T B Á C H
D Í V Č Í H R A D - H L I N K A A O B O R A H E L E N A
- D Í V Č Í H R A D .

Průzkum dané problematiky byl proveden v šesti honitbách, kde jsou již větrné elektrárny funkční. Jedná se o elektrárny v okrese Šumperk, poněvadž v okrese Bruntál taková zařízení zatím nejsou. Jedná se o následující honitby : TĚŠÍKOV - LIPINA, Společenstevní honiba, nez lesů ČR, s rozšířenými pravomocemi - Městský úřad Mohelnice. KAMENEC - LČR, lesní správa Loučná nad Desnou, obec s rozšířenými pravomocemi - Městský úřad Šumperk, MALETÍN - LČR, lesní závod Ruda na Moravě, obec s rozšířenými pravomocemi - Městský úřad Mohelnice, JINDŘICHOV - LČR Lesní závod Hanušovice, obec s rozšířenými pravomocemi - Městský úřad Šumperk, MLADOŇOV - LČR, lesní správa Ruda na Moravě, obec s rozšířenými pravomocemi - Městský úřad Šumperk a v honitbě BERNARTICE - jedná se o polní honitbu společenstevní, bez Lesů České republiky, leží v areálu lesní správy Javorník, obec s rozšířenými pravomocemi Městský úřad Jeseník.

Ve všech šesti uvedených honitbách, neby^l prokázán vliv větrných elektráren na zvěř, tudíž není důvodu, že by měla mít vliv v honitbách Dívčí Hrad - Hlinka a v Oboře obora Helena - Dívčí Hrad na Bruntálsku, obec s rozšířenými pravomocemi Městský úřad Krnov. snad pouze v prvním roce výstavby elektráren, při zvýšeném stavebním ruchu.

Zvěř si zvykne téměř na vše. V lesích burácejí motorové pily, jezdí lehčí i těžké přibližovací traktory a soupravy, velmi hlučné těžební těžební a přibližovací mechanismy a velké nákladní automobily s přívěsy i návěsy na nakládání a odvoz dřeva. Když je houbařská sezóna je les plný hlučných houbařů a obdobné je to i tam, kde rostou a zrají borůvky či břusinky, maliny, ostružiny a jiné lesní plody. Zanedbatelná není ani rekreační turistika včetně cyklostezek. Přes všechna tato fakta zvěře neubývá, spíše je problém udržet ji na normovaných stavech, to je takových stavech, které jsou únosné pro lesní a zemědělské hospodářství.

Nejméně čtyřicet roků zpět jsou vymyšlena různá plašicí zařízení a repelenty k zabránění škod zvěří na lesních a později i na zemědělských kulturách a porostech. Dosud se to nepodařilo. Zvěř nějakou dobu reaguje, pak si zvykne a plašicí opatření se stane nefunkčním.

Mým osobním zážitkem, který mě utvrzuje, že zvěř si zvykne na vše, je z vojenského prostoru Libavá. Pozoroval jsem cílovou plochu, kam dopadaly dělostřelecké granáty. Po ukončení dělostřelecké palby, na cílovou plochu, vyšla asi po třiceti minutách, jelení zvěř a bez nějakého vzrušení se pásala /brala paši/ .

Rovněž jsem viděl pásti se srnčí zvěř přímo pod funkční větrnou elektrárnou.

Mezi spodní a horní hranicí nádrží vodního díla Dlouhé stráně, ve skalním prostoru vpravo od silnice směrem nahoru, se pravidelně vyskytuje tlupa kamzičí zvěře.

Rakousko, které je velmocí větrných elektráren, i když má menší rozlohu než Česká republika, loví téměř dvarát tolik jelení zvěře.

Z E Z N A L E C K É H O P O S U D K U

P R O H L A Š U J I, Ž E V Ě T R N Ě E L E K T R Á R N Y
N E B U D O U M Í T N E G A T I V N Í V L I V N A
Z V Ě Ř. / M O Ž N Á M I N I M Á L N Í N A L O V N Ě
T Á H N O U C Í P T A C T V O. / V H O N I T B Á C H D í v č í H r a d -
H l i n k a a O b o r a H e l e n a - D í v č í H r a d . /

P Ř Í L O H Y K E Z N A L E C K É M U P O S U D K U,

V l i v d v o u v ě t r n ý c h e l e k t r á r e n n a v ý š e u v e d e n é h o n i t b y.

Příloha č. 1 - Prof. Ing. et Ing. h. c. Josef Hromas, CSc
Mendelova zemědělská, lesnická a Dřevařská
univerzita Brno .

Příloha č. 2 - Doc. Ing. František Zabloudil, CSc
Veterinární a farmaceutická univerzita BRNO .

Příloha č. 3 - Mapa DH a DH 2 cesty . Měř. 1 : 3 000 .

Příloha č. 4 - Větrné elektrárny V112 - 3 MW, okr. Bruntál -
Vliv hluku z výstavby a provozu, Hluková studie,
Ing. Pavla Kucielová, PhD ., RNDr. Vladimír Suk .

Příloha č. 5 - Dívčí Hrad VTE 1 a DH 2. Měř. 1 : 5 000 .
Mapa Ekvivalentní hladiny hluku, období výstavby
elektráren, denní doba

Příloha č. 6 - Mapa ekvivalentní hladiny hluku, provoz samot-
ných elektráren HRAD 1 a HRAD 2, Denní i roční
doba, letní a zimní období .

Příloha č. 7 - Mapa DH 1 a DH 2 . Měř. 1 : 20 000 .

Příloha č. 8 - Mapa ekvivalentní hladiny hluku, období výstavby
elektráren.

Prof. Ing. et Ing.h.c. Josef Hromas, CSc

613 00 Brno, Jugoslávská 109a

Vliv větrných elektráren na zvěř

Zavádění každé novinky přináší kritiku oponentů anebo také podporu příznivců této novoty. Otázkou je kdo má se svými argumenty pro či proti jejímu zavedení pravdu. Pokud ovšem argumenty jedněch či druhých jsou oprávněné a pakliže jsou také v životní praxi doložitelné.

Z historie vývoje lidské společnosti se můžeme poučit, že díky neznalosti, ale současně také hlasitosti některých kritiků bychom již dávno ustrnuli v jakési prehistorii bez současného neustále se vyvíjejícího pokroku, a to ve všech odvětvích našeho života. Stačí současný příklad Národního parku Šumava na němž někteří ekologičtí aktivisté chtějí dokázat, že cokoliv člověk nejen v přírodě dělá, je špatné, protože „příroda si pomůže sama“. To by ale ve svých důsledcích znamenalo, že se kolem nás rozrostou sice přírodě blízké pralesy připomínající ale pro život lidstva prakticky nevýznamné i když ekologicky možná výhodné džungle.

Starší pamětníci si jistě vzpomínají na život bez aut či bez jiných dopravních prostředků včetně vesmírných raket bez nichž si náš nynější život již nedokážeme představit. Není přitom ani nutno připomínat neuvěřitelně rychlý pokrok ve vývoji počítačů či jinde. Jenže mnohé současné technické vynálezy jsou závislé na nezbytném dodávání energie, kterou získáváme v podstatě odnedávna (přibližně 250 či o málo více let) z uhlí, později z ropy, ještě později z vody, nyní i z atomů případně z větru či ze slunečního záření. Ke všem těmto či jiným energetickým zdrojům můžeme mít a máme z ekologického hlediska či z hlediska jejich dlouhodobé neudržitelnosti oprávněné výhrady.

S podobnými výhradami se setkáváme v současné době nejen vůči atomovým elektrárnám, ale i vůči zdrojům zcela přírodním a zdálo by se, že i do budoucna nevyčerpatelným, přičemž poměrně málo nákladným. Odpůrci těchto zdrojů energie jsou především a zejména ekoaktivisté podle nichž sluneční i větrné elektrárny hyzdí naši a (a nejen naši) krajinu a zem, což je sice svým způsobem pravda, nicméně obdobně hyzdí naši přírodu i továrny či mnohé městské aglomerace. Sluneční elektrárny navíc zabírají mnohahektarové (a přitom většinou oplocené) rozlohy zemědělsky dříve hojně využívané plochy na nichž se dříve v poměrném nadbytku pěstovaly obiloviny, okopaniny či pícniny pro domácí zvířata, což musíme nyní v mnoha případech draze dovážet. Protože jsme nuceni na těchto plochách pěstovat tzv. technické plodiny jako budoucí biopaliva. Z tohoto pohledu bychom měli uvažovat také o neúměrném snižování honebních ploch nezbytných pro chov zvěře, ale ve svých důsledcích i pro smysluplné využívání volného času lidí. Takových ploch zejména v poslední době neustále přibývá, jak se může přesvědčit každý kdo projíždí naší republikou. Dříve slibované snižování cen elektrické energie či plynu je přitom v nedohlednu, neboť tento trend je z laického (ale i reálného) pohledu přímo opačný-

Vrátíme-li se však k dopadu výstavby větrných elektráren na život zvěř, pak jejich oponenti zastávají názor, že díky nim dochází ke ztrátám na zvěři. S konkrétním a skutečně doložitelným výčtem těchto ztrát jsem se v odborné literatuře ani u nás ani v zahraničí nesetkal, přesto je nemožno zcela vyloučit. Rozhodně se však nemůže jednat o srstnaté druhy zvěře či jiných živočichů,

kteří si na tyto stavby a jejich provoz dříve či později zvyknou. Těm budou nepochybně více vadit uvedené oplocené plochy slunečních elektráren, na jejichž území je jim nyní znemožněn přístup.

Poněkud jiný dopad mohou mít větrné elektrárny na zvěř pernatou. Oponenti těchto elektráren často uvádějí, že jejich rotující lopatky mohou zejména v noci létající ptáky zranit či dokonce usmrtit. Pomineme-li počty a druhová složení v noci létajících ptáků, protože ve dne se těmto monstrům dobře vidoucí ptáci zdaleka vyhnou, pak už samo toto porovnání ukazuje, že ptáků řazených mezi zvěř a létajících v nočních hodinách, je poměrně málo. Navíc se většinou jedná o ptáky těžné přeletující území naší republiky na jaře a na podzim. Jedná se zejména o divoké husy a kachny pohybující se v našich honitbách především za ranního svítání anebo za večerního soumraku. Také tyto druhy jsou však schopny si na rotující lopatky větrných elektráren zvyknout a jejich provozu se následně přizpůsobit.

Z hlediska možných zranění či dokonce úhynů způsobených provozem větrných elektráren připadají tedy v úvahu pouze některé druhy zpěvných ptáků, které se ovšem pohybují také především za dobré viditelnosti – ve dne. Jsou to především špačci, ale mohou to být třeba i vlaštovky či jiné druhy poměrně nízko létajících ptáků, pokud si na budované stavby ještě nezvyknou. To zřejmě nebude problém za dobré denní viditelnosti, větší problém bude za soumraku či horší viditelnosti za mlhy či deště. Je tudíž otázkou zvážit možnost alespoň dočasného osvětlování pohybujících se lopatek například pomocí elektrickými žárovkami uvedených lopatek či jinými viditelnými zdroji.

Obecně je nakonec nezbytné uvést, že neexistují zcela jednoznačná a provždy platná dogmata aniž by je nebylo možné napadnout anebo kritizovat. Každá kritika by ale měla být prokazatelně, tedy nejen jednostranně (abychom neslyšeli pouze víceméně ojedinělý názor jedince) doložitelná, jak jsme toho bohužel i v současnosti, zejména u bulvárních žurnalistů svědky. Právě oni by si měli ještě před napsáním kritiky přizvat ke slyšení i kritizovanou stranu, aby si předpokládaný čtenář mohl utvořit vlastní, pokud možno co nejobjektivnější, názor. Což se týká nejen možného vlivu větrných elektráren na zvěř.

Vliv větrných elektráren na zvěř v honitbách

Doc.Ing.F.Zabloudil CSc. 6161 Brno, Jelínkova č.4

Většina zásahů lidmi v krajině má značný vliv na základní potřeby života zvěře. Jde o dostatek přístupné druhové skladby potravy, dále o možnost krytu v prostředí a také dostatečného klidu. Některé volně žijící druhy se postupně přizpůsobují změnám v prostředí, ale zůstává přirozená plachost, proto zvěř odchází do jiného prostředí, které jí více vyhovují.

Již v dávné minulosti se využívala přirozená energie nejen vodní, ale také větrná (mlýny, hamry), která se vyskytovala v blízkosti obydlí. V současnosti s vývojem techniky se značně rozvíjí budování větrných elektráren ve volné zemědělské krajině, tam kde je dostatek a síla větru. Vzhledem k ochraně ovzduší a minimálního narušení prostředí v současné krajině je využití větru nejméně poškozující způsob k získávání přirozené energie, k získávání energie při malých nákladech.

Jednoduché stavby a jejich rozmístění v zemědělské krajině však částečně naruší vzhled a také prostředí pro drobnou a srnčí zvěř v honitbách. Neovlivňují však pobyt jelení, daňčí i mufloní zvěři. Po více pozorování na Moravě, kde tyto větrné elektrárny jsou v chodu se negativně projevila výstavba zařízení tím, že zvěř byla nucena odejít do ochranné vzdálenosti, kde si také postupně zvykala na zvuk vydávaný větrnou elektrárnou a postupně se vracela do jejich blízkosti. Podle vyjádření myslivců v honitbách a našeho sledování bylo zjištěno, že srnčí zvěř se zdržuje ve větší vzdálenosti, ze které často jistí své bezpečí. Zající přechází kolem těchto zařízení v malé vzdálenosti. Dravci i tažní ptáci jsou silou větru (vrtule) odsunuti v letu a nemohou usednout na tato zařízení i když se snaží. U větrných elektráren, které jsou v honitbách je omezené množství zvěře proto, že jsou tato zařízení často navštěvována obsluhou. Zvěř se pohybuje a chová u těchto zařízení (po 140 – 200m) jako v jiných částech honiteb, kde má dostatek potravy, klidu a krytu.

Jiná je však situace se slunečními (solárními) elektrárnami, které zabírají velké výměry plochy k oplocení.

OSTWIND

1:3 000

© 021-2010

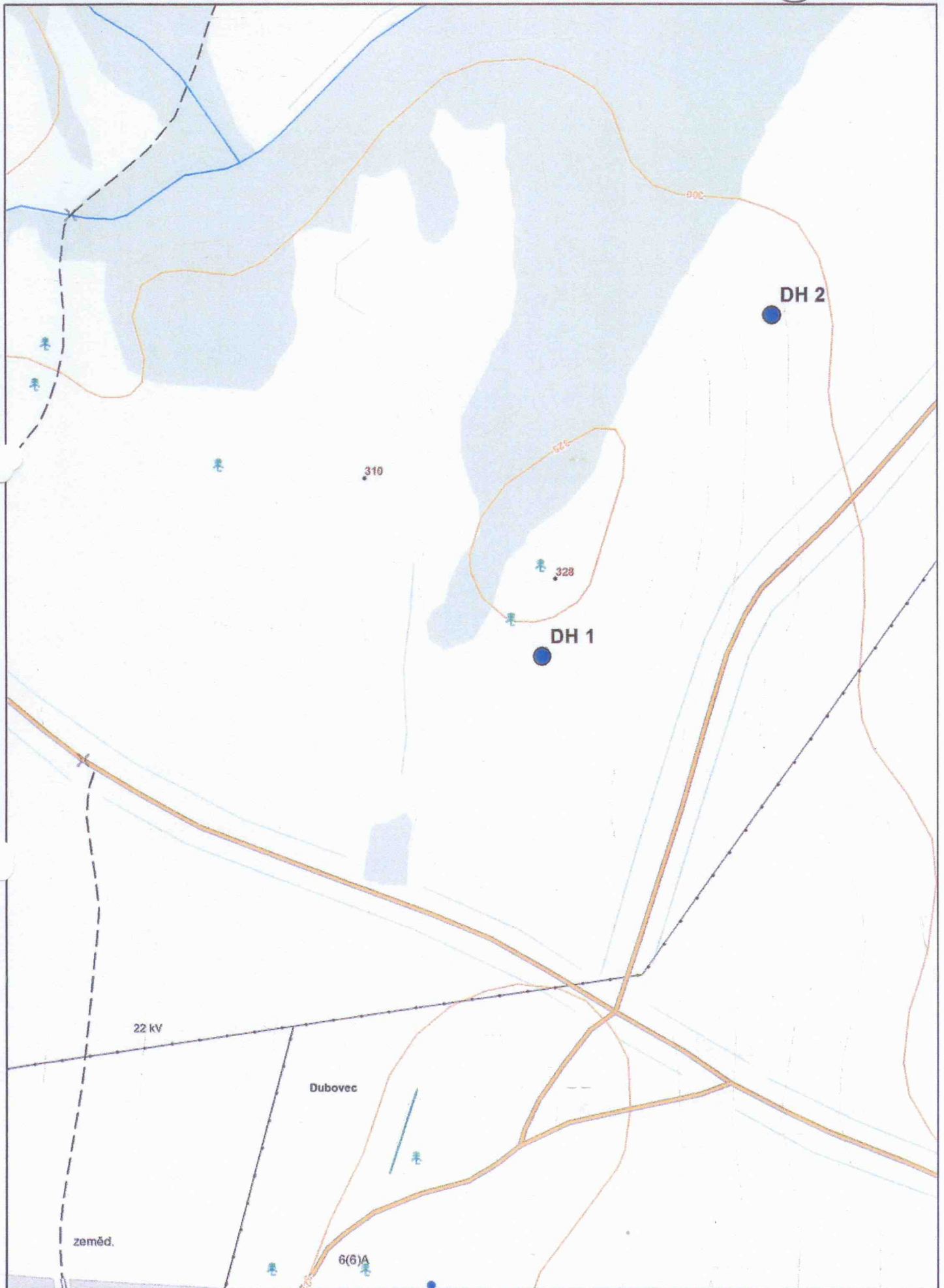
**Větrné elektrárny V112 – 3 MW
Dívčí Hrad
okr. Bruntál**

Vliv hluku z výstavby a provozu

Hluková studie

Ostrava, březen 2013

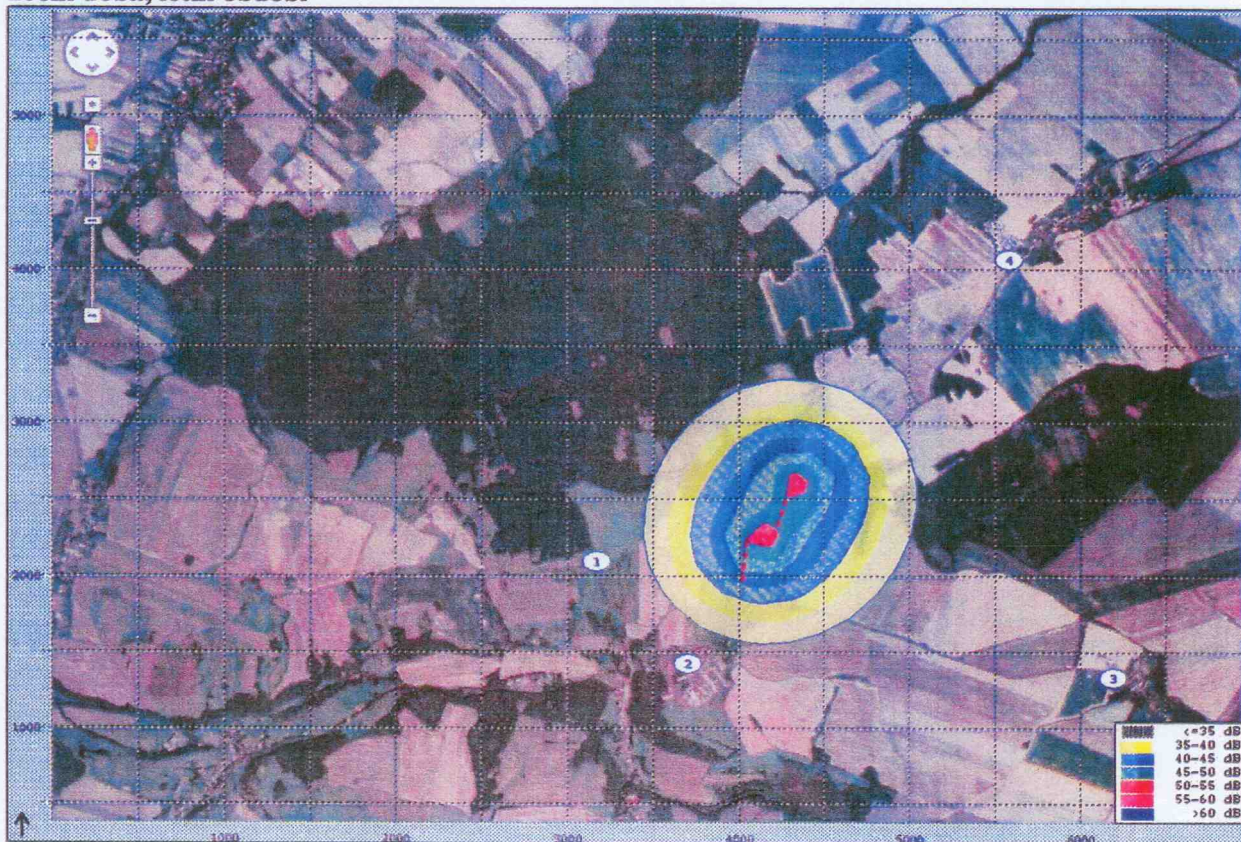
Ing. Pavla Kucielová, Ph.D.
RNDr. Vladimír Suk.

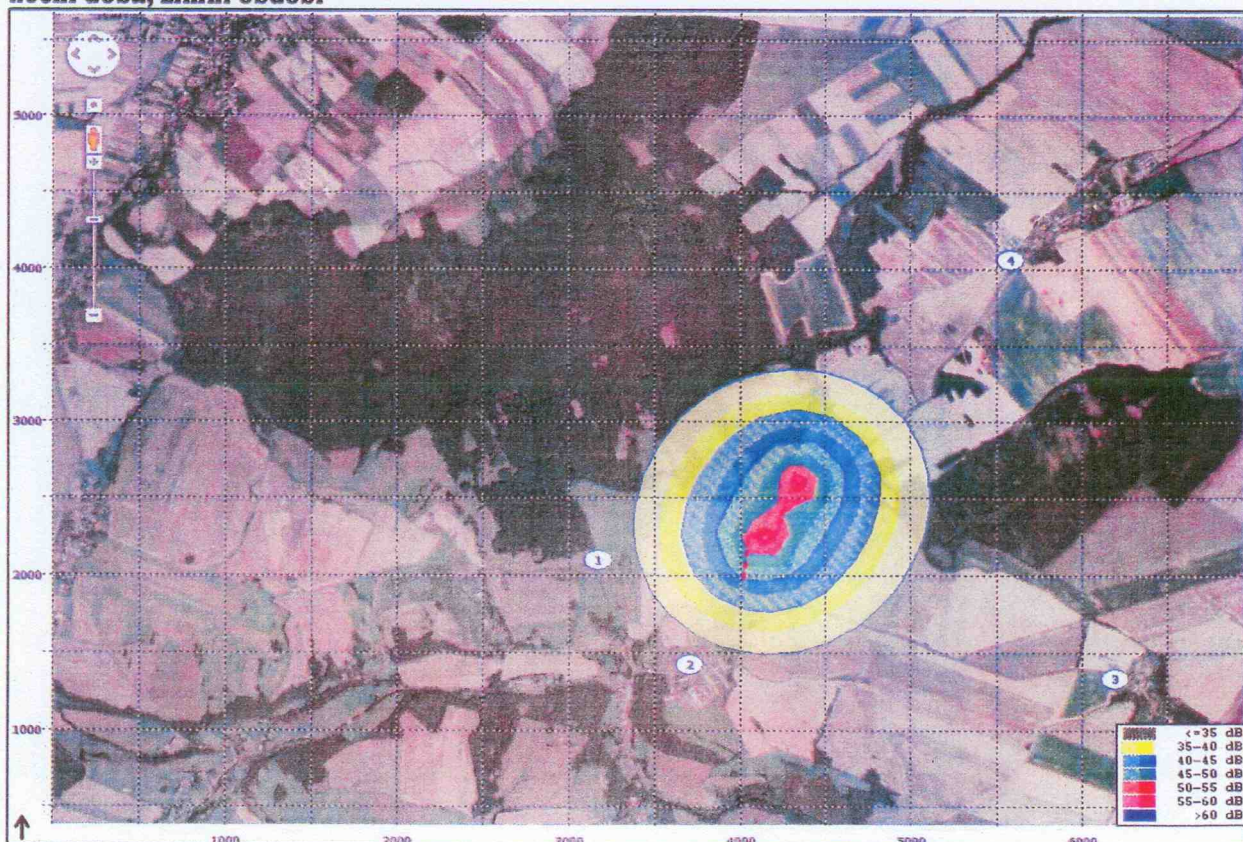
OSTWIND

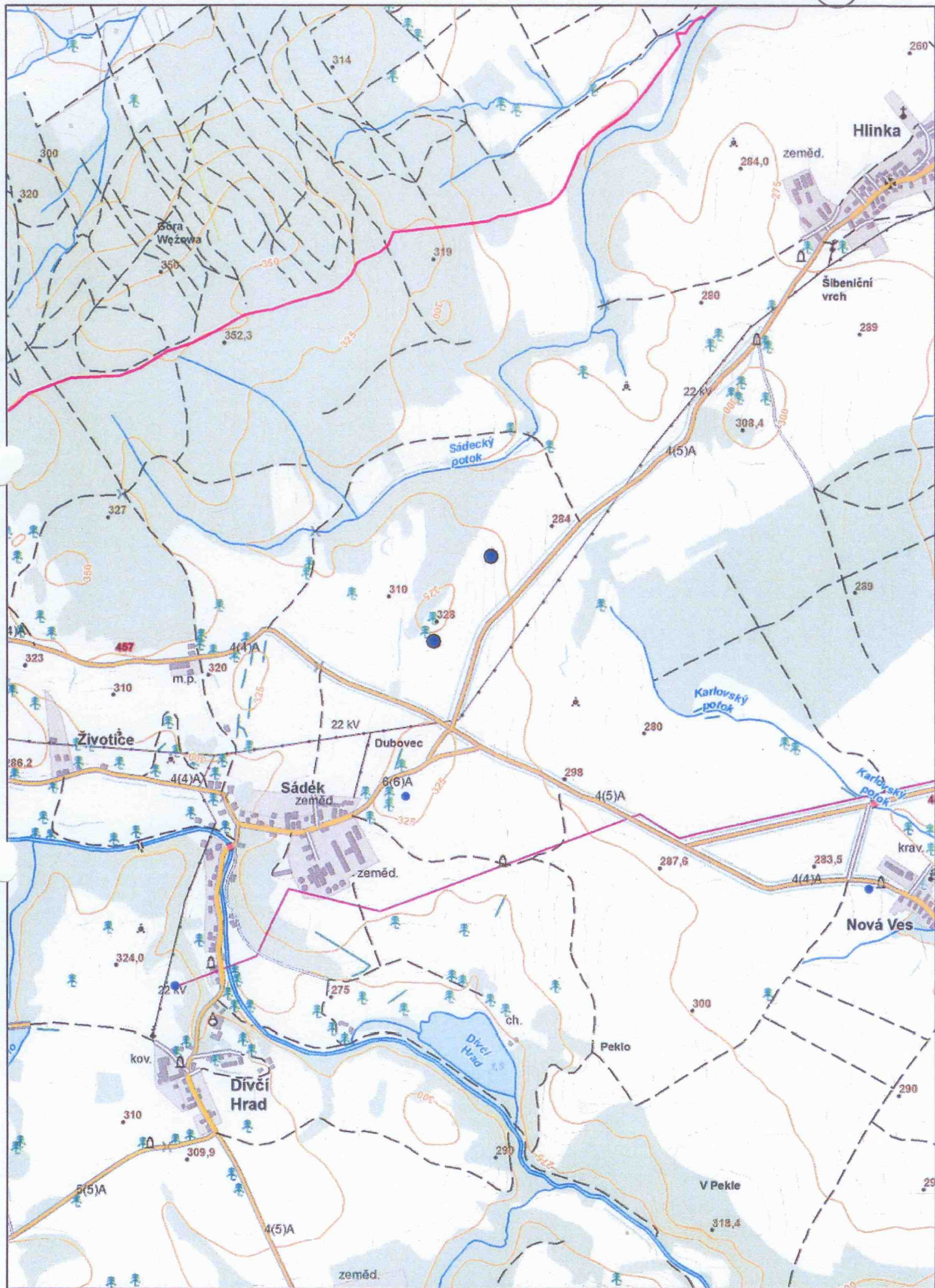
1:5 000

Obr. č. 5 Ekvivalentní hladiny hluku, provoz samotných elektráren HRAD1 a HRAD2, denní i noční doba, letní období

Obr. č. 6 Ekvivalentní hladiny hluku, provoz samotných elektráren HRAD1 a HRAD2, denní i noční doba, zimní období

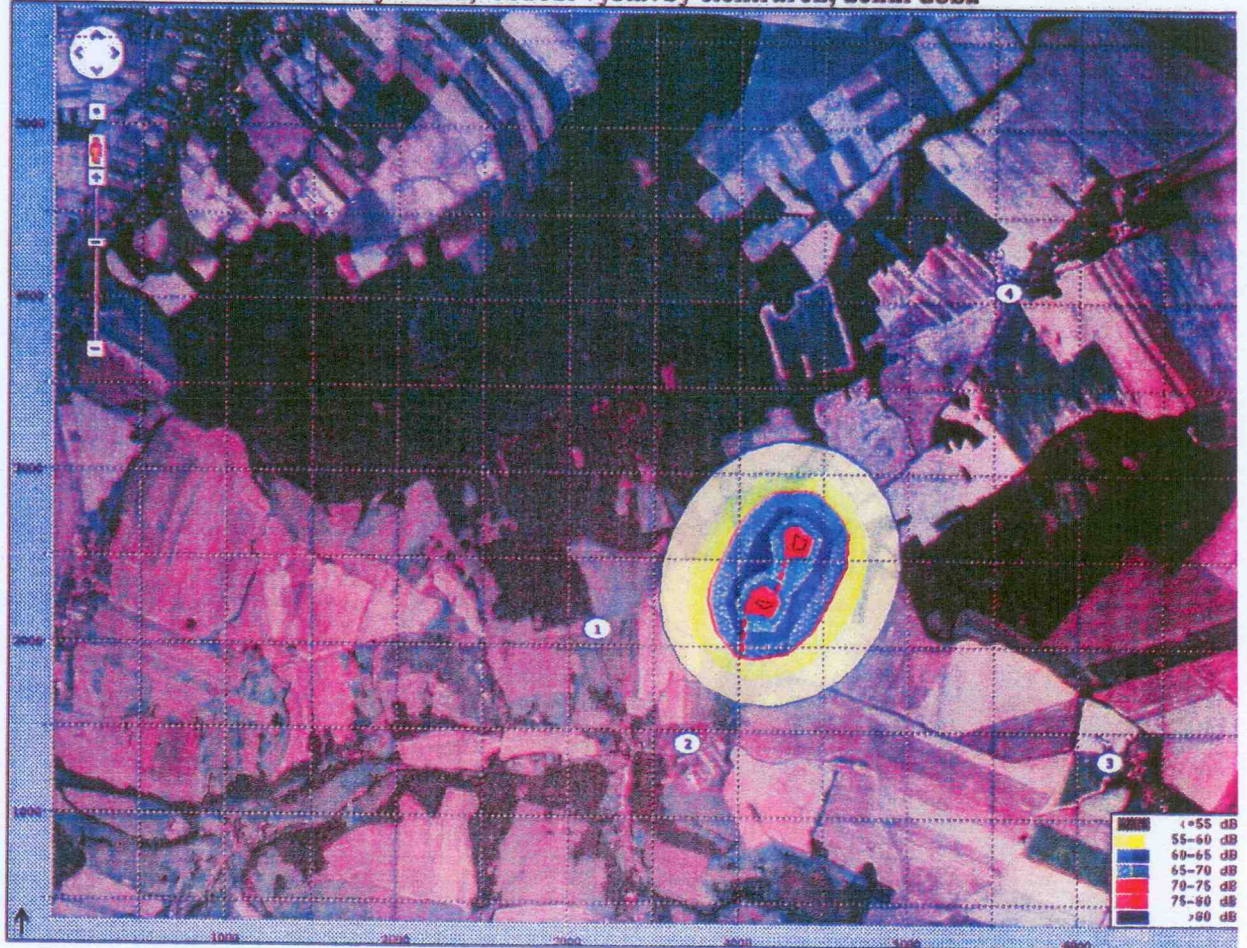

OSTWIND

1:20 000

Obr. č. 4 Ekvivalentní hladiny hluku, období výstavby elektráren, denní doba

Tab. č. 5 Ekvivalentní hladiny hluku, výstavba elektráren, denní doba

Výp. bod č.	výška [m]	$L_{Aeq,T}$ [dB] doprava*)	$L_{Aeq,T}$ [dB] průmysl	$L_{Aeq,T}$ [dB] celkem
1	3	14,6	51,2	51,2
1	6	16,2	51,2	51,2
2	3	17,1	51,4	51,4
2	6	18,7	51,4	51,4
3	3	4,2	45,0	45,0
3	6	5,7	45,0	45,0
4	3	7,2	45,6	45,6
4	6	8,7	45,6	45,6

*) doprava po účelových komunikacích

b) Období provozu VTE HRAD1 a HRAD 2

Za hluk ze stacionárních zdrojů byl v tomto případě považován hluk z provozu elektráren, který je emitován převodovým soustrojím, generátorem a k němu přistupuje aerodynamický hluk rotorových listů. V době denní i noční se předpokládá provoz na plný výkon, což je provoz s garantovanou maximální hodnotou akustického výkonu 106.5 dB. Výpočet byl proveden pro letní období ($t = 15^{\circ}\text{C}$, $\varphi = 50\%$, $p = 1013 \text{ hPa}$, pohltivý terén) a pro zimní období ($t = 0^{\circ}\text{C}$, $\varphi = 50\%$, $p = 1013 \text{ hPa}$, odrazivý terén).

Znalecký posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 12.5. 1992, č.j. Spr.2107 pro základní obor lesní hospodářství, ekonomika, pro odvětví myslivost, ceny a odhady škod způsobených zvěří, oceňování loveckých trofejí

Znalecký úkon je zapsán po pořadovém číslem 61 / 13 znaleckého deníku.

Tento znalecký posudek má včetně příloh 32 listů - /32 stran / a byl objednateli, firmě OSTWIND-CZ, Kubánské nám. 1391/11, 100 00 Praha 10 Vršovice, dne 15.dubna 2013, ve čtyřech paré, předán v Městě Albrechticích, Odboje 31. PSC 793 95 .

Ing. Jiří Mlčoušek

Odboje 31

793 95 Město Albrechtice

